

som en Sideafdeling Armeens Intendantur med tre Kontorer. Det var en rationel Ordning, og alle betragtede den som en Lykke for Hæren, fordi alle Afgørelser blev truffene rent sagligt. Man kendte slet ikke de Personer, der var Tale om ved given Lejlighed, men man tog alt, hvad der forelaa fra de Autoriteter, der havde Evne til at udtale nogen Mening. Og paa samme Tid var det en Lykke derved, at man den Gang ikke kendte den Forfremmelsesmaade, som senere er indført. Man havde den Gang vel for Generaler Valgforfremmelser, men for alle andre Officerer gik man frem efter Aldersorden med streng Forbigaaelse af dem, der ikke egnede sig.

Men i 1868 skete Forandringen. Man havde i 1867 forelagt et Lovforslag om Krigsministeriets Ordning. Det blev ikke vedtaget af Folketinget. Saa formaaede Krigsministeriet Kongen til at udstede en kongelig Anordning, der ordnede Forholdet, og i Slutningen af denne hed det, at denne Ordning kunde gennemføres, efterhaanden som dertil blev givet de nødvendige Midler paa Finansloven. Men denne kongelige Anordning indeholdt tillige Bestemmelser vedrørende Forfremmelser og slygt af de Officerer, der bleve ansatte i Krigsministeriet. Det kunde den kongelige Anordning ikke, det var et Forhold, der maatte ordnes gennem Hærloven. Naar man ikke desto mindre gennemførte det paa en saadan Maade, at man forfremmede de Officerer, der vare ansatte i Krigsministeriet, udenfor de almindelige Regler, gav det bestandig Anledning til Misnøje og Klage, en Klage, som har været ved siden og varer endnu den Dag i Dag.

Dette skal jeg dog ikke komme nærmere ind paa, men kun se hen til den Ordning, der da blev truffen. Man oprettede en Direktørpost, og under Direktøren var der 2 Departementer, det ene Departementet for det personelle, det andet Departementet for det materielle. Hvert af disse Departementer havde en Departementschef og hvert af Kontorerne en Kontorchef. Men samtidig gjorde man den Forandring, som efter min Formening er bleven til overordentlig liden Baade for Hæren, at man fyldte Krigsministeriet med Officerer. Endvidere udsondrede man Armeens Intendantur og lavede et særligt Forplejningskorps, som man flyttede ud fra Krigsministeriet. Nu er det klart og tydeligt, at man ikke paa nogen Maade kunde undvære alt, hvad der hørte til Armeens Intendantur, i Krigsministeriet, men saa tog man de Forretninger, der hidtil havde

været underlagte Armeens Intendantur og fordelte dem paa de forskellige Kontorer. Naar ærede Medlemmer ville se efter i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag, ville de se, hvorledes Ordningen foregik. En Del blev paa første Kontor. Andet Kontor er næsten udelukkende Forplejningskontor. Hvor urigtigt Princippet i denne Ordning var, vil man se deraf, at fjerde Kontor har som Forretningsomraade: Befæstningsvæsenet, Generalstabens militære Rekognosceringer, topografiske Maalinger, Indkvarteringsvæsenet og Sygehusvæsenet. Det er ikke let at sætte 5 Ting sammen, der have mindre med hinanden at bestille. Men, som sagt, man havde nu ordnet det saaledes, at Forplejningskorpset var lagt bort fra Ministeriet, og saa maatte man søge at finde et Virksomhedsomraade for det, fordi man havde beholdt Forretningerne i Krigsministeriet.

Nu siger man i Bemærkningerne, at „en hensigtsmæssig Fordeling af Arbejdet i Ministeriet er af Vigtighed for at opnaa et for Hæren godt Resultat af dette Arbejde“. Det er noget, jeg fuldt ud skal underskrive; men naar man saa deraf drager den Slutning, at det er „af ikke mindre Betydning, at de Embedsmænd, der lede Arbejdet i Ministeriet, staa i stadig Berøring med Hæren, saaledes at de kunne vedligeholde og udvide deres Kendskab til Personer, Tjenestegang og Materiel“, saa er jeg fuldstændig uenig med den Betragtning. Det er min Overbevisning, at Ministeriets Personal slet ikke har noget at bestille med Hærens Personer, Tjenestegang og Materiel. De, som have med det at bestille, ere Hærens kommanderende General og Generalinspektørerne, og den Vejledning, Krigsministeren behøver for at træffe sine Afgørelser, faar han igennem dem og skal ikke have den igennem Ministeriets Personal, thi derved indskydes der et Led, som ikke er af det gode, men kun af det onde.

Jeg tillod mig derfor ved den tidligere Behandling at henvise til en anden Ordning, som jeg ansaa for principrigtig, nemlig den, som man har i Svejts, hvor Krigsministeriet kun bestaar af et Sekretariat og Generalinspektørerne for de forskellige Vaaben. Nu vil man maaske sige, at en saadan Ordning er for radikal — og jeg skal indrømme det —, saa at man ikke kan vente, at en saadan Ordning vil blive gennemført. Men der er da en anden Ordning, som kunde gennemføres, og det er, at man vender tilbage til Ordningen, saaledes som den var fra 1856 til 1868,